

Erfgoed... Ook voor anderstaligen

**AGENTSCHAP
INTEGRATIE &
INBURGERING**

www.integratie-inburgering.be

8 - B MODEL TOEGANKELIJKE DIENSTVERLENING

Is je aanbod:

1

Bereikbaar

Locatie en tijdstip

2

Beschikbaar

Iedereen kan deelnemen & is welkom

3

Betaalbaar

Financieel haalbaar

4

Bruikbaar

Voldoet aan de noden en vragen

5

Begrijpbaar

Gebruik duidelijke taal (10 tips)

6

Betrouwbaar

Deelnemers voelen zich op hun gemak

7

Bekend

Deelnemers kennen het aanbod

8

Begripvol

Geen vooroordelen of stereotypen

<https://www.integratie-inburgering.be/nl/7-bs-van-toegankelijkheid>

Wil je actief aan de slag gaan met één of meerdere B's?
Wens je meer informatie over toegankelijke dienstverlening?
Je kan hierbij rekenen op het Agentschap Integratie & Inburgering.
Contacteer een medewerker in jouw regio.
Check de contactgegevens op onze website:
<https://www.integratie-inburgering.be/nl/contact>

AAN DE SLAG MET TAAL IN 4 TIPS

- 1** **Tip 1:** Gebruik de juiste begrippen
- 2** **Tip 2:** Ken je realiteit
- 3** **Tip 3:** Ga aan de slag met duidelijke taal
- 4** **Tip 4:** Laat je inspireren

TIP 1: KEN JE REALITEIT

Turnhout Lokale Cijfers Diversiteit

Oktober 2021

AGENTSCHAP
INTEGRATIE &
INBURGERING

Aandeel personen buitenlandse herkomst

- 34.8% van de inwoners van Turnhout heeft een buitenlandse herkomst

34.8%

ter vergelijking:

- Provincie Antwerpen: 29%
- Arrondissement Turnhout: 19%

- In 1990 had 6.6% van de inwoners een buitenlandse herkomst
- Op 10 jaar tijd is het aandeel PBH met 84% gestegen
- Het aandeel inwoners met een Belgische herkomst daalt licht (-8%/10j tijd)

Herentals Lokale Cijfers Diversiteit

Oktober 2021

AGENTSCHAP
INTEGRATIE &
INBURGERING

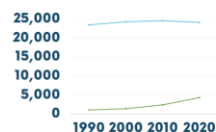
Aandeel personen buitenlandse herkomst

- 15% van de inwoners van Herentals heeft een buitenlandse herkomst

15.1%

ter vergelijking:

- Provincie Antwerpen: 29%
- Arrondissement Turnhout: 19%

- In 1990 had 4.1% van de inwoners een buitenlandse herkomst
- Op 10 jaar tijd is het aandeel PBH met 80% gestegen
- Het aandeel inwoners met een Belgische herkomst daalt licht (-2%/10j tijd)

Geel Lokale Cijfers Diversiteit

Oktober 2021

AGENTSCHAP
INTEGRATIE &
INBURGERING

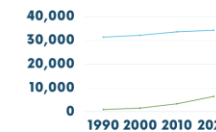
Aandeel personen buitenlandse herkomst

- 15.9% van de inwoners van Geel heeft een buitenlandse herkomst

15.9%

ter vergelijking:

- Provincie Antwerpen: 29%
- Arrondissement Turnhout: 19%

- In 1990 had 3% van de inwoners een buitenlandse herkomst
- Op 10 jaar tijd is het aandeel PBH met 91% gestegen
- Het aandeel inwoners met een Belgische herkomst stijgt licht (2%/10j tijd)

136 herkomstlanden

Top 10 herkomstlanden

België, Nederland, Roemenië, Marokko, Sovjet-Unie, Afghanistan, Ghana, Irak, Polen, Syrië

Instroom nieuwkomers 2019: 548

Inburgering

16% is verplicht
81% is rechthebbend

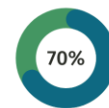
114 herkomstlanden

Top 10 herkomstlanden

België, Nederland, Roemenië, Sovjet-Unie, Ghana, Joegoslavië, Verenigd Koninkrijk, Portugal, Turkije, Polen

Instroom nieuwkomers 2019: 168

Inburgering

30% is verplicht
70% is rechthebbend

121 herkomstlanden

Top 10 herkomstlanden

België, Nederland, Marokko, Roemenië, Polen, Afghanistan, India, Sovjet-Unie, Italië, Ghana

Instroom nieuwkomers 2019: 331

Inburgering

11.8% is verplicht
79.5% is rechthebbend

Diversiteit bij kinderen

ong. 6 op de 10 kinderen en jongeren tot 17 jaar heeft een buitenlandse herkomst

Thuis taal

29% van de leerlingen basisonderwijs en 26% in het secundair onderwijs spreekt thuis een andere taal dan het Nederlands

Diversiteit bij kinderen

ong. 3 op de 10 kinderen en jongeren tot 17 jaar heeft een buitenlandse herkomst

Thuis taal

12% van de leerlingen basisonderwijs en 10% in het secundair onderwijs spreekt thuis een andere taal dan het Nederlands

Diversiteit bij kinderen

ong. 3 op de 10 kinderen en jongeren tot 17 jaar heeft een buitenlandse herkomst

Thuis taal

11.2% van de leerlingen basisonderwijs en 10.8% in het secundair onderwijs spreekt thuis een andere taal dan het Nederlands

TIP 2: GEBRUIK DE JUISTE BEGRIPPEN

Vreemdeling

- ▶ Persoon die een buitenlandse nationaliteit heeft, en geen Belgische nationaliteit

Migrant

- ▶ Een migrant is een persoon die van één land naar een ander land verhuist

Persoon van buitenlandse herkomst

- ▶ Persoon die legaal en langdurig in België verblijft, en die bij geboorte niet de Belgische nationaliteit had, of van wie minstens één van de ouders bij geboorte niet de Belgische nationaliteit had.

Nieuwkomer

- ▶ Persoon die zich recentelijk, voor het eerst en voor langere duur in Vlaanderen komt vestigen

Vluchteling

- ▶ Iemand die zijn eigen land ontvlucht is en de asielprocedure heeft doorlopen en erkend is.

Vakjargon

- ▶ <https://diversewoordenlijstvrt.wordpress.com>

Kwetsend taalgebruik

- ▶ <https://www.tropenmuseum.nl/nl/over-het-tropenmuseum/words-matter-publicatie>

Afbeelding: Plantin Moretus/Luisterogen/ Wordenwol

TIP 3: GA AAN DE SLAG MET DUIDELIJKE TAAL

deN Babelhoek Herentals

- Beeld je eens in...
  - ▶ Het is maandag
  - ▶ Je hebt een drukke dag achter de rug
  - ▶ Op je to-do lijst voor deze avond staat:
    - Boodschappen
    - Kind naar de hobby brengen
    - Je partner belt dat hij/zij later thuiskomt
    - Fitness
    - Jarige vriend bellen
    - Kind helpen met huiswerk
    - 5 schoolbriefjes invullen voor morgen
    - 3 facturen betalen
    - Je mails checken
    - Intussen blieden 3 whats- app groepen
- Hoe lees jij de brieven? Van welke activiteit heb jij het belangrijkste onthouden?

- Gastcurator Sandrine Colard hanteert Congoville als een verzamelnaam voor fysieke en mentale sporen uit het koloniaal verleden in België. Deze sporen zijn vaak in het volle zicht verborgen, en werken bewust of onbewust nog door in de samenleving van vandaag. In dit project gaat het over een schoolgebouw, een park, imperialistische mythes, maar ook over de mensen met Afrikaanse roots in België. Vijftien internationale kunstenaars bewonen deze imaginaire stad Congoville waarin ze de bezoeker rondleiden over de Middelheim-site. Ze wandelen als 'zwarte flaneurs' door heden en verleden en gidsen ons in een zoektocht om opnieuw een open en gedeelde publieke ruimte te verbeelden. Ze brengen vanuit hun artistieke praktijk andere, nieuwe perspectieven op een historisch verhaal van kolonialisme dat vaak nog te eenduidig verteld wordt. Samen met Leuven University Press publiceert Middelheimmuseum een tentoonstellingscatalogus waarin naast interviews met de kunstenaars ook een veelvoud aan auteurs, academici en experts in- en uitzoomen op het project.
- Een **artist talk** brengt curator Sandrine Colard samen met twee van de 15 kunstenaars die deelnemen aan Congoville. Pélagie Gbaguidi en Sammy Baloji, respectievelijk afkomstig uit Senegal en de Democratische Republiek Congo, zijn beide gevestigd in België. Door verschillende facetten van de tentoonstelling te verkennen, varieert hun discussie van - onder meer - de rol van het onderwijs en de publieke ruimte bij dekolonisatie en herdenking. Het gesprek vond plaats in de grote zaal van het voormalige Koloniale Hogeschool. Naast het feit dat het een van de tentoonstellingslocaties van Congoville is, is het inzetten van de school als een ruimte voor het creëren van toekomstige dekoloniale archieven een poging om haar rol als matrix van de Belgische koloniale geest om te keren tot een springplank voor het ontleren ervan.

PRAKTISCH

- Reservaties voor een bezoek aan de expo zijn niet nodig. De expo toont kunstwerken die zowel buiten als op drie binnenlocaties staan opgesteld. Een bezoek aan de expo Congoville duurt ongeveer 2 uur.
- **De binnenlocaties zijn gesloten om 16 uur.**
- **Voor deze tentoonstelling volg je een vaste route:**
- Start aan de hoofdingang van het museum (Middelheimlaan 61), neem een bezoekersgids en volg het parcours dat in de gids beschreven staat.
- De eerste binnenlocatie is de Universiteit Antwerpen Campus Middelheim gebouw A.
- Volg het parcours verder doorheen het kuntpark en bezoek achtereenvolgens het collectiepaviljoen en het Braempaviljoen.

- Je ontdekt hier ook hoe de vroege contacten tussen Europa en Afrika verliepen. Hoe Antwerpse meesters Afrikanen in beeld brachten. Waarom Congolezen op wereldtentoonstellingen werden opgevoerd. Tijdens de kolonisatie is er ook de impact van de missionering op de Congolese cultuur. En hoe bekeken Congolezen de witte mens (mundele)?
- Voor deze tentoonstelling werkt het museum samen met Belgische en Congolese kunstenaars, filmmakers en onderzoekers. We gaan in dialoog met Antwerpenaren van Belgische en Afrikaanse afkomst. Het MAS nodigt je uit: denk mee na over de beeldvorming van Afrikanen en over het verleden, het heden en de toekomst van de Congolese collectie.
- Bij de expo hoort ook een publicatie. Deze is te koop in de MAS shop of online. Neem hiervoor contact op met info@masshop.be.

Praktisch

100 x Congo. Een eeuw Congolese kunst in Antwerpen

3/10/2020 - 13/09/2021

- Reserveer je ticket 'MAS + 100 x Congo'. Hiermee krijg je toegang tot de expo en alle andere museumzalen, de wandelboulevard en het panorama.
Ticket MAS + 100 x Congo

De Kleurdoos

De Kleurdoos is een ontmoetingsplaats waar kinderen tot en met 6 jaar kunnen spelen en knutselen samen met de ouders. Kom gezellig een kopje koffie of thee drinken!

Wanneer?

Elke dinsdag, ook tijdens de vakanties

Waar?

Residentie Clément Van Perck, Korte Schipstraat 14,
2800 Mechelen

Hoe laat?

Van 13 tot 15u

Prijs?

Gratis

Meer info?

www.inloopteams-antwerpen.be, 015 27 64 26

10 tips
voor
schriftelijke taal

Communiceren met anderstaligen

- 1 Bepaal vooraf wat en voor wie je wilt schrijven.
- 2 Spreek je lezer rechtstreeks aan.
- 3 Kies voor een duidelijke, logische structuur en begin met het belangrijkste.
- 4 Gebruik korte, actieve zinnen.
- 5 Kies voor korte en eenvoudige woorden.
- 6 Vermijd vaktaal, figuurlijk taalgebruik en afkortingen.
- 7 Gebruik consequent hetzelfde woord voor één begrip.
- 8 Verduidelijk je tekst met illustraties (foto's, pictogrammen, tekeningen).
- 9 Voorzie voldoende ruimte tussen de alinea's.
- 10 Gebruik **vet** om tekst te benadrukken en vermijd *cursief*.

10 tips

Communiceren met **anderstaligen**

- 1 Spreek duidelijk en langzaam, maar blijf spontaan.
- 2 Wees voorzichtig met formele taal, afkortingen, dialect.
- 3 Vermijd figuurlijk taalgebruik zoals spreekwoorden.
- 4 Beperk je tot de essentie, maar blijf wel in correcte zinnen spreken.
- 5 Gebruik korte actieve zinnen met eenvoudige en transparante woorden.
- 6 Moedig aan om Nederlands te spreken. Elk gesprek is een oefenkans, schakel dus niet te snel over naar een andere taal.
- 7 Corrigeer taalfouten op een positieve manier.
- 8 Ondersteun je uitleg met foto's, gebaren, pictogrammen...
- 9 Herhaal en herformuleer.
- 10 Controleer of de anderstalige je begrepen heeft.

TIP 4: LAAT JE INSPIREREN

Je erfgoed-activiteit
taal-toegankelijk

Je erfgoed-activiteit
als taal-oefenkans

Babbel en...

<https://www.nederlandsoefenen.be/antwerpen/babbel-en>

Taal in het bos: Natuurpunt & stad Hoogstraten

Voorbeelden Babbel en..

- Maak een historische stadswandeling
- Taal in het bos
- Kijk naar kunst
- Kijk naar een film
- Babbel over een thema
- Laat een anderstalige een rondleiding geven
- Praatvaliezen (erfgoedcel Waasland)

Erfgoedcel Waasland Praatvaliezen

Participatie

Jeugddienst Mortsel: Mijn mooiste plekje

Taaliconen

DONDERSE DAGEN

In juli speelt Koen Van Assche vier concerten vanuit de beiaardtoren van de Lakenhal. In augustus zijn er vier popconcerten op het buitenplein: Las Dallas, Cream Colored Ponies, Cafe con Leche en Lost Heroes.

Donderdagen tijdens juli en augustus 2019 - 20 uur

Buitenplein 't Schaliken

gratis

Zomerfilm

Op de laatste twee vrijdagden van de zomer vertonen we een film in het Herentalse natuurschoon. U kunt zich rustig nestelen, in uw eigen stoel, onder uw eigen deken. U kunt zich rustig nestelen, in uw eigen stoel, onder uw eigen deken.

Vrijdag 23 augustus 2019 - 21 uur

A Star is Born
Golfclub Witbos, Noorderwijk

Vrijdag 30 augustus 2019 - 21 uur

Beautiful Boy
Toeristentoren, Herentals

Openingsfeest 't Schaliken

FILMS

Cc 't Schaliken biedt dit seizoen opnieuw films aan.

De toegang bedraagt 5 euro of 3,50 euro (Vriendenpas). De titels en data worden op onze website en via onze nieuwsbrief bekendgemaakt.

Boke Hertals

Een vijftal keer per seizoen organiseren we een gratis middagconcert in de foyer van 't Schaliken. U krijgt er ook een gratis boterham bij. Dit is het programma van volgend seizoen:

Dinsdag 5 november 2019

12.15 uur
Simon Witvrouw Trio

Dinsdag 3 december 2019

12.15 uur
Los del Trè

Dinsdag 4 februari 2020

12.15 uur
Goes

© Aaron Goessens

Dinsdag 3 maart 2020

Taaliconen in de programmabrochure van 't Schaliken, CC Herentals

Visual thinking strategies

(Kunstabbelkaarten, Luisterogen / Woordenwolken,...)

Dieren

Wat zie je?

Welke kleuren herken je?

Welke dieren kan je terugvinden op dit schilderij?

Wat is je lievelingsdier? Waarom?

Wat is het meest bijzondere dier waar je ooit van hoorde? Waarom?

Heb je zelf dieren thuis? Hoe verzorg je die?

Ging je al eens naar een dierenpark? Wat zag je daar?

Welke titel geef jij aan dit schilderij?

David de Coninck *Dieren in een tuin* 17de eeuw

David de Coninck was een Zuid-Nederlandse schilder en tekenaar uit de 17de eeuw. Hij reisde veel door Europa en werkte een tijd in Rome. Hij schilderde vooral stillevens, landschappen met dieren en jachtaferelen. Ook dieren in de tuin tekende hij graag. Al sinds de middeleeuwen hielden mensen dieren in tuinen. Op dit schilderij kan je een pauw, papegaai, konijnen, cavia's en gevogelte

herkennen. Dat zijn vooral dieren die hier leefden. In die tijd werden ook exotische dieren in de tuin gehouden zoals apen, leeuwen, kamelen en struisvogels. In de late middeleeuwen bestonden er dus al een soort van dierentuinen. De dieren op dit schilderij vallen op doordat ze in lichte kleuren geschilderd zijn, tegenover de achtergrond die in donkere kleuren is geschilderd. Verschillende van de dieren en voorwerpen op dit schilderij zijn ook in andere werken van de Coninck terug te vinden.